

Kultur- og Kirke-departementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Åndalsnes/Oslo 31.mars 2005

Høringsuttalelse - pengespill på Internett og andre elektroniske medier

Vi viser til departementets høringsbrev 11.02.2005 samt til Lotteritilsynets evalueringsrapport om norske prøveprosjekter for Internettbaserte spill.

NOAF er uenig i forslaget om å ikke videreføre prøvekonsesjonene til Norske Spill og SMS-Jackpot.

NOAF mener dessuten at myndighetene burde åpne for en dialog med norske spillaktører om hensiktsmessige rammebetingelser for flere konsesjoner, med sikte på å redusere ytterligere lekkasje til utenlandske nettspill på bekostning av inntektene til norske formål.

Forslaget er ikke konsistent med tidligere tilrådinger og Stortingets signaler

Norske myndigheter og Stortinget har på alle nivå gitt uttrykk for at det er viktig å verne det norske spillemarkedet ved å åpne for spill på elektroniske distribusjonskanaler.

Ved behandlingen av Ot.prp.nr 84 (1998-1999) stilte Stortinget seg positivt til Regjeringens forslag om å åpne for spill over internett og andre digitale medier. Norsk Tipping, Norsk Rikstoto og Norske Spill hadde allerede søkt om konsesjon da Stortinget behandlet Ot.prp.nr.49 (1999-2000). I Innst.O.nr.12 (2000-2001) som ble avgitt 2. november 2000 til denne proposisjonen, ga Stortinget positive signaler til å åpne for flere prøvekonsesjoner:

"Komiteen har merka seg at Norsk Tipping og Rikstoto har fått høve til å prøve spel via internett. Sidan komiteen ønskjer like rammevilkår mellom statlege og private pengespel, meiner komiteen at fleire aktørar bør få høve til å vinne erfaring med spel og lotteri via internett. Ut frå eit likehandsamingsprinsipp bør det derfor opnast for tilsvarende prøveløyve til frivillige organisasjonar som ønskjer å sette i gong med dette"

Våren 2004 ble det også gitt konsesjon til spillet SMS-jackpot. Samtlige søknader fra øvrige

grupperinger om tilsvarende prøvekonsesjoner ble avslått med den begrunnelse at man ikke ønsket å åpne for ytterligere konsesjoner før de eksisterende var evaluert. Det ble reist kritikk mot en politikk som ga hhv Norsk Rikstoto, Norsk Tipping, Norske Spill AS og SMS.Jackpot et konkurransefortrinn i forhold til utviklingen i det digitale spill- og lotterimarkedet. Søkerne som fikk avslag, fremhevet også at innskrenkingen i konsesjonene var urimelig sett i relasjon til at de store organisasjonene og staten selv også er dominerende aktører innenfor det tradisjonelle spill- og lotterimarkedet.

I rapporten "Norske Pengespel i ei digital framtid", side 159, anbefaler en ekspertgruppe ledet av Lotteritilsynet at det åpnes for flere prøvekonsesjoner til spill på Internett i løpet av 2002. I rapporten, som ble utgitt i desember 2001, heter det:

"Ekspertgruppa ventar at den internasjonale pengespelmarknaden blir ein aukande trussel for dei nasjonale pengespela, dersom ikkje dei nasjonale pengespela til inntekt for ideelle formål blir gitt gode konkurransedyktige rammevilkår. Drivkrafta for å utvikle pengespel i nye elektroniske salgskanalar i Norge, er først og fremst at det er nødvendig å møte den internasjonale konkurransen og verne sin posisjon i marknaden. Dei norske pengespelaktørane må få høve til å utnytte nye digitale distribusjonskanalar fullt ut, og gjere endringar i produktmiks og produkteigenskapar.

På side 154 og side 155 sier gruppen endog:

"Dersom dei norske speleoperatørane skal kunne ta opp konkurransen med store og veletablerte internasjonale operatørar, er det viktig at dei får høve til å tilby spel og spelemiljø som er like attraktive som konkurrentane sine tilbod"..... "Ekspertgruppa meiner norske godkjende Internett-operatørar for pengespel skal kunne tilby Internett-kasino på lik linje med utenlandske operatørar"

Stortinget behandlet spørsmålet om spill på internett på nytt i forbindelse med Ot.prp.nr. 44 (2002-2003). Til tross for departementets betenkeligheter, som også er gjengitt i høringsbrevet, uttalte Komiteens flertall i Innst.O.nr.124 (2002-2003):

"Dersom det norske markedet blir liggende åpent for internasjonale operatører, mener dette flertallet det også vil være riktig å slippe til norske aktører. Man vil da kunne påvirke spillene i moderat retning, samtidig som inntektene fra dette markedet også i fremtiden vil bli kanalisert til norske formål"

Markedet legges åpent for utenlandske, ikke-regulerte aktører

Ekspertgruppen bak rapporten "Norske Spel i ei digital framtid" antok at nordmenn i år 2000 spilte for ca 400-500 millioner på utenlandske nettsteder. I 2004 antok Lotteritilsynet at norske spillere la igjen nærmere 1,8 milliarder kr på utenlandske nettspill. Internasjonale aktører som Unibet, Cherry og Ladbrokes oppgir at Norge er blant de raskest voksende markedene (digi.no 24.02.05). Ladbrokes hevder at spillere i skandinaviske land alene spiller for ca 30 millioner kr i døgnet (Dagens Næringsliv 25.02.05).

Lekkasjen til utenlandske nettsteder er mao allerede betydelig. I et land hvor befolkningen har bred tilgjengelighet til internett og også er blant verdens hyppigste brukere av mobiltelefoni, er det ingen grunn til å tro at spillere ikke vil benytte slike medier til spill. Etter vår oppfatning er det naivt å tro at problemer knyttet til uheldig spilleatferd kan reduseres ved å overlate dette markedet til ikke-regulerte aktører med rene kommersielle interesser.

En ytterligere innskrenking av konkurransen på internettspill fra nasjonale operatører, vil utvilsomt bidra til å øke utenlandske aktørers interesse for det norske markedet.

I høringsforslaget velger KKD å se bort fra at Lotteritilsynet konkluderer med at de samlede fordelene ved å etablere et permanent tilbud av elektroniske spill, synes større enn ulempene, forutsatt at det stilles fornuftlige rammevilkår for plattformene. Blant fordelene KKD velger å se bort fra er:

- Sikre nasjonale spilletilbud kan bidra til å redusere lekkasjen av spill til utenlandske portaler.
- Spill på digitale plattformer kan bidra til å opprettholde markedsnivået for norske pengespill og lotterier samtidig som kostnadene til gjennomføring av lotteriet reduseres.
- Det er mulig å fange opp, og begrense uheldig spilleatferd ved tiltak som for eksempel beløpsgrenser, utestenging av spillere med risikoatferd, kontrollert tilgjengelighet gjennom åpningstider, etc.
- Aldersgrenser på spill lar seg håndheve i større grad.
- Risikoen for kriminalitet reduseres.
- Spill på elektroniske distribusjonskanaler gir forenkelt tilsyn og kontroll med spillene.
- Spill som pr. i dag ligger i gråsonen mellom lotteri og konkurranser kan etableres som lovlige lotteri og derved bidra til å styrke inntektene til formålene.

Lotteritilsynet mener at rammevilkårene for nasjonale nettspill ikke kan sidestilles med de kommersielle, utenlandske aktørene, men anbefaler at man likevel bør vurdere en harmonisering, slik at norske operatører kan styrke sin posisjon i forhold til det utenlandske markedet [evalueringsrapporten side 61, vår understreking].

Forslaget er ensidig begrunnet i favør av Norsk Tipping

I høringsforslaget fokuserer departementet på at Norske Spill og SMS-Jacpot ikke har kunnet vise til overskudd. KKD finner det åpenbart ikke bryet verdt å nevne at også Norsk Tipping har hatt større driftskostnader enn spilleinntekter fratrukket gevinstkostnadene til og med regnskapsåret 2003. Det er heller ikke tatt hensyn til at de private lotteriene har hatt et helt annet utgangspunkt for etableringen av sine spill, i motsetning til Norsk Tipping og Norsk Rikstoto som har hatt tilgjengelige websider, øvrige distribusjonskanaler, kjente ”merkevarer” og et markedsføringsapparat gjennom mange år.

Departementet argumenterer med at permanente konsesjoner til Norske Spill og SMS-jackpot vil kunne bidra til å øke omfanget av spill i Norge, på bekostning av arbeidet med å sikre en moderat og forsvarlig spillutvikling. Lotteritilsynet har i sin evalueringsrapport konstatert at erfaringsgrunnlaget hittil er for tynt til å trekke konklusjoner om hvorvidt de internetbaserte spillene vil øke den samlede omsetningen i spill- og lotterimarkedet. Ved å innkrenke det nasjonale tilbudet om spill via internett og andre digitale medier, er det imidlertid ingen tvil om at norske spillere som foretrekker lotterier vil være henvist til å benytte seg av utenlandske nettsteder.

KKD har i dette henseende verken tatt hensyn til erfaringene fra våre naboland eller til Lotteritilsynets vurderinger. Da norske myndigheter åpent for prøvekonsesjoner, ble virksomheten begrenset til 2 private aktører. Konsesjonene var i tillegg begrenset til spill på ulike teknologiske plattformer, stikk i strid med ekspertgruppens anbefalinger. Sverige har i ettertid åpnet for å gi konsesjoner til private aktører for spill på internett, uten noen spesifikk begrensning på antallet konsesjoner. Vårt naboland har således åpnet for en reell utprøving, hvor både statlige og private aktører kan konkurrere om spill på samme plattformer.

NOAF har gjentatte ganger påpekt at KKD's regulering av spill- og lotterimarkedet går i retning av en stadig tydeligere favorisering av de statlige spillene. Dette høringsforslaget føyer seg inn i rekken av nye restriksjoner rettet mot de private aktørene. Vi kan således ikke se høringsforlaget som noe annet enn nok et uttrykk for en politisk agenda om å redusere det private lotterimarkedets muligheter til å opprettholde sin konkurransevne og verne om sine formåls interesser. Ved å stenge tilgangen til nasjonale portaler, legger KKD markedet åpent for utenlandske aktører og fraskriver seg samtidig muligheter for kontroll.

Det kan neppe være noen tvil om at myndighetene gjennom en slik spillpolitikk vil påføre de frivillige organisasjonene et tap i spilleinntekter til utenlandske nettsteder med rene kommersielle interesser.

Med hilsen

Ottar Dalset
Styreleder